

Cauza C-549/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

29 august 2023

Instanța de trimitere:

College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

29 august 2023

Apelanți

American Express Europe SA

American Express Carte France SA

Visa Europe Ltd

MasterCard Europe SA

Autoriteit Consument en Markt

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV

Obiectul procedurii principale

Această cerere este formulată într-un litigiu având ca obiect comisioanele plătite unui partener de comarcare în cazul emiterii unui card de credit comarcat în cadrul unei scheme tripartite de plată cu cardul. Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) este de părere că aceste comisioane depășesc pragul maxim stabilit în Regulamentul 2015/751 pentru comisioanele interbancare.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

În această cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE, instanța de trimitere adresează întrebări cu privire la consecințele asimilării

unei scheme tripartite de plată cu cardul, cu un partener de comarcare, unei scheme cvadripartite de plată cu cardul în cadrul Regulamentului 2015/751. Instanța are îndoieli în special cu privire la interpretarea articolelor 4 și 5 din Regulamentul 2015/751 în care apar noțiunile „compensare netă” și „comision interbancar”, legate de plăți către un emitent, deși într-o schemă tripartită de plată cu cardul nu există un emitent.

Întrebările preliminare

1. Articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2015/751 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul (denumit în continuare: „regulamentul”) trebuie interpretat, pentru aplicarea dispozițiilor de fond din acest regulament, în sensul că quantumul total net al plăților, rabaturilor sau stimulentele primite de către un partener de comarcare de la o schemă tripartită de plată cu cardul în legătură cu tranzacții de plată cu cardul sau cu activități conexe este considerat drept compensare netă, chiar dacă acest partener de comarcare nu acționează în calitate de emitent?

2. Articolul 4 din regulament coroborat cu articolul 2 punctul 10 a doua teză trebuie interpretat în sensul că compensarea netă intră direct în domeniul de aplicare al articolului 4?

3. Articolul 5 din regulament trebuie interpretat în sensul că acesta se referă și la comisioane, inclusiv compensarea netă, pe care un partener de comarcare le primește de la o schemă de plată cu cardul, dacă partenerul de comarcare nu acționează în calitate de emitent?

4a. Articolul 5 din regulament trebuie interpretat în sensul că un comision, inclusiv compensarea netă, pe care un partener de comarcare îl primește în legătură cu tranzacții de plată sau cu activități conexe, are un obiect echivalent cu comisionul interbancar, dacă acest comision urmărește extinderea activităților schemei de plată cu cardul?

4b. Articolul 5 din regulament trebuie interpretat în sensul că un comision, inclusiv compensarea netă, pe care un partener de comarcare îl primește în legătură cu tranzacții de plată sau cu activități conexe, are un efect echivalent cu comisionul interbancar, dacă acest comision urmărește extinderea activităților schemei de plată cu cardul?

4c. În cazul unui răspuns negativ la aceste întrebări, se pune întrebarea care sunt criteriile și/sau factorii pe baza cărora trebuie să se evalueze dacă un comision, inclusiv compensarea netă, pe care un partener de comarcare îl primește în legătură cu tranzacții de plată sau cu activități conexe, are un obiect sau efect echivalent cu comisionul interbancar?

5. Articolul 5 din regulament trebuie interpretat în sensul că un comision trebuie considerat, pentru aplicarea articolului 4 din regulament, ca făcând parte din comisionul interbancar, dacă comisionul are un obiect echivalent cu comisionul interbancar?

6. Articolul 2 punctul 11 din regulament trebuie interpretat în sensul că un comision perceput comercianților, plătit de un partener de comarcare unei scheme tripartite de plată cu cardul, poate fi dedus din plățile, rabaturile sau stimulentele primite de către partenerul de comarcare de la schema de plată cu cardul în legătură cu tranzacții de plată cu cardul sau cu activități conexe?

7a. Articolul 2 punctul 11 din regulament trebuie interpretat în sensul că nu numai comisioanele monetare ale partenerului de comarcare, ci și costurile sau contravaloarea economică a unei prestații a partenerului de comarcare pot fi deduse din cuantumul total pe care acesta din urmă le primește de la schema de plată cu cardul?

7b. În cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, care sunt criteriile pe baza cărora trebuie stabilită această valoare?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Regulamentul (UE) 2015/751 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul, articolele 2, 4 și 5

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 American Express Europe și American Express Carte France (denumite în continuare împreună „Amex”) operează o schemă tripartită de plată cu cardul în sensul articolului 2 punctul 18 din Regulamentul 2015/751. Visa și MasterCard operează o schemă cvadripartită de plată cu cardul în sensul articolului 2 punctul 17 din Regulamentul 2015/751.
- 2 În cazul unei scheme cvadripartite de plată cu cardul, tranzacțiile de plată au loc prin intermediul unui emitent (pentru titularul cardului) și al unui acceptant (pentru beneficiarul plății). În acest context, acceptantul îi plătește emitentului un comision pentru executarea tranzacției, comisionul interbancar. Compensarea netă, așa cum este definită la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul 2015/751, face parte din comisionul interbancar.
- 3 În cazul unei scheme tripartite de plată cu cardul, schema emite cardul de plată și execută ea însăși plățile efectuate cu cardul, astfel încât într-o astfel de schemă nu există un comision interbancar (vizibil). Regulamentul 2015/751 stabilește valoarea maximă a comisioanelor interbancare, prin urmare acesta nu poate fi aplicat, în principiu, schemelor tripartite de plată cu cardul. Cu toate acestea, în

temeiul articolului 1 alineatul (5) din Regulamentul 2015/751, se consideră că acest regulament se aplică unei scheme tripartite de plată cu cardul atunci când aceasta emite un card împreună cu un partener de comarcare.

- 4 În 2010, Amex a intrat într-o colaborare cu Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (denumită în continuare „KLM”), în calitate de partener de comarcare pentru emiterea de carduri de credit comarcate către consumatori. Amex a plătit pentru aceasta către KLM, alături de un „signing bonus”, o serie de alte comisioane.
- 5 În cadrul acestei colaborări, clienților li se asigură accesul la programul de loialitate al KLM, în care pot economisi „Miles” inclusiv călătorind cu KLM. Aceste „Miles” pot fi apoi preschimbate în zboruri sau alte servicii ale KLM. De asemenea, KLM și Amex au convenit ca titularii de card Amex să poată economisi „Miles” direct în programul de loialitate. În acest scop, Amex cumpără „Miles” de la KLM, pe care le acordă titularilor săi de card, pe baza utilizării cardului de credit.
- 6 În 2018, KLM a organizat o licitație publică pentru o nouă colaborare de comarcare, în care a ales din nou Amex ca partener de colaborare dintre mai multe scheme de plată cu cardul, inclusiv Visa și MasterCard. În cadrul acestei noi colaborări, Amex a plătit din nou un „signing bonus” către KLM, precum și o serie de alte comisioane.
- 7 În mai 2017, Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) a lansat o anchetă cu privire la colaborarea dintre Amex și KLM. La 6 martie 2019, Autoritatea a impus o penalitate cu titlu cominatoriu în baza căreia, în cadrul prezentei și viitoarei sale colaborări de comarcare, Amex ar plăti KLM un comision care nu este mai mare de 0,3 % din valoarea tranzacției, astfel cum se prevede la articolul 4 coroborat cu articolul 5 din Regulamentul 2015/751.
- 8 Amex și KLM au contestat la Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) această decizie din 6 martie 2019. Ele afirmă că respectă, în cadrul colaborării lor, standardul de 0,3%, printre altele deoarece Amex deduce valoarea „Miles” pe care le cumpără din comisioanele pe care le plătește.
- 9 Prin decizia din 22 ianuarie 2020, Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) a declarat contestațiile formulate de Amex și KLM ca fiind neîntemeiate și a solicitat ulterior, prin decizia din 21 decembrie 2020, penalități cu titlu cominatoriu.
- 10 KLM și Amex au formulat o acțiune împotriva deciziei din 21 decembrie 2020 la rechtbank Rotterdam (Tribunalul Rotterdam, Țările de Jos). Acest tribunal a admis ca întemeiate acțiunile formulate de Amex și KLM, a anulat deciziile Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) din 22 ianuarie 2020 și 21 decembrie 2020 și a dispus ca Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) să ia o nouă decizie. Rechtbank Rotterdam (Tribunalul Rotterdam, Țările de Jos) a considerat că, întrucât nu a demonstrat că aceste comisioane au un obiect sau efect echivalent cu comisionul

interbancar, Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) nu și-a motivat în mod suficient punctul de vedere potrivit căruia toate comisioanele pe care Amex le plătește KLM trebuie calificate drept comision interbancar implicit. Astfel, rechtbank Rotterdam (Tribunalul Rotterdam, Țările de Jos) nu poate stabili că Amex a încălcat articolul 4 coroborat cu articolul 5 din Regulamentul 2015/751.

- 11 Atât Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe), cât și KLM și Amex au formulat apel la instanța de trimitere. De asemenea, Visa și MasterCard au formulat o acțiune în procedura în primă instanță, în calitate de părți interesate.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

Interpretarea articolului 4 din Regulamentul 2015/751

- 12 Amex susține că, la fel cum în cadrul unei scheme cvadripartite de plată cu cardul există comisioane care nu sunt reglementate de Regulamentul 2015/751, există și în cadrul unei scheme tripartite de plată cu cardul comisioane care nu sunt reglementate de acest regulament. Atât din punctul de vedere al textului, cât și al obiectivului Regulamentului 2015/751, acestea includ câteva comisioane datorate emitentului de carduri, care lipsesc într-o schemă tripartită de plată cu cardul.
- 13 Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) afirmă că comisioanele pe care KLM le primește de la Amex trebuie considerate compensare netă în sensul articolului 2 punctul 11 din Regulamentul 2015/751 și, prin urmare, fac parte din comisionul interbancar. Potrivit Autorității, pentru calificarea drept comision interbancar și în special drept compensare netă, nu este necesar ca un emitent (care lipsește într-o schemă tripartită de plată cu cardul cu partener de comarcare) să primească plățile. Valoarea maximă a acestui comision interbancar este reglementată la articolul 4 din Regulamentul 2015/751, iar compensarea netă în cauză intră, prin urmare, sub incidența directă a acestei dispoziții. Autoritatea este sprijinită, în acest sens, de MasterCard.

Interpretarea articolului 5 din Regulamentul 2015/75

- 14 Potrivit Amex, formularea articolului 5 din Regulamentul 2015/751 se opune posibilității ca un comision datorat unui partener de comarcare, care nu acționează în calitate de emitent, să fie considerat comision interbancar. Prin urmare, nu este necesar să se verifice dacă comisioanele au un obiect sau efect echivalent cu comisionul interbancar.
- 15 Pe de altă parte, Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) MasterCard și Visa susțin că legiuitorul Uniunii a presupus, prin adoptarea Regulamentului 2015/751, că un comision datorat unui partener de comarcare într-o schemă tripartită de plată cu cardul poate conduce la

disfuncționalități ale pieței similare celor determinate de comisionul interbancar dintr-o schemă cvadripartită.

- 16 Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) este de părere că, pentru aceasta, este relevant efectul comisionului în raportul dintre schema de plată cu cardul și partenerul de comarcare. Comisioanele sunt echivalente dacă pot convinge un terț să colaboreze cu o schemă de plată cu cardul, indiferent dacă este urmărit acest efect.

Interpretarea noțiunii „compensare netă”

- 17 Amex și KLM susțin că, la calcularea compensării nete, comisionul de servicii perceput comercianților pe care KLM îl plătește către Amex pentru acceptarea tranzacțiilor cu card de credit trebuie dedus din comisioanele pe care Amex le plătește către KLM. Sunt eligibile, de asemenea, și „Miles” cumpărate de Amex, astfel încât standardul de 0,3% prevăzut la articolul 4 din Regulamentul 2015/751 nu este încălcat.
- 18 Autoriteit Consument en Markt (Autoritatea pentru Consumatori și Piețe) afirmă că comisionul de servicii perceput comercianților pe care KLM îl plătește către Amex pentru acceptarea tranzacțiilor cu card de credit nu poate fi dedus, întrucât această plată are loc în cadrul unui raport juridic care nu privește emiterea comună a unui card de plată. În ceea ce privește „Miles”, ea este de părere că valoarea acestora este supraestimată, întrucât nu toate „Miles” sunt încasate la 100%, iar acest lucru poate conduce la eludarea comisionului interbancar maxim.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 19 Asimilarea unei scheme tripartite de plată cu cardul, cu un partener de comarcare, unei scheme cvadripartite de plată cu cardul a fost adăugată la Regulamentul 2015/751 într-un stadiu avansat al procesului legislativ, astfel încât formularea acestui regulament a fost adaptată la scheme cvadripartite de plată cu cardul cu un emitent separat. În Hotărârea din 7 februarie 2018 (C-304/16, American Express Co./The Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury, ECLI:EU:C:2018:66), Curtea de Justiție a statuat deja că, pentru aplicarea articolului 1 alineatul (5) din Regulamentul 2015/751, nu este necesar ca un partener de comarcare într-o schemă tripartită de plată cu cardul să acționeze în calitate de emitent, în sensul articolului 2 punctul 2 din acest regulament, pentru ca schema tripartită de plată cu cardul în cauză să poată fi calificată drept schemă cvadripartită de plată cu cardul.
- 20 Spre deosebire de instanța de prim grad, instanța de trimitere consideră că, în lumina consecințelor acestei asimilări, interpretarea articolelor 4 și 5 din Regulamentul 2015/751 nu este clară și că nu poate exista, în mod rezonabil, nicio îndoială. Prin urmare, pentru a putea aprecia dacă comisioanele pe care Amex și KLM le plătesc partenerului de comarcare la emiterea unui card de credit

comarcat încalcă Regulamentul 2015/751, instanța de trimitere solicită clarificări în diverse puncte.

Interpretarea articolului 4 din Regulamentul 2015/751

Prima întrebare

- 21 Potrivit instanței de trimitere, nu este clar dacă plățile pe care KLM le primește de la Amex constituie o compensare netă în sensul articolului 2 punctul 11, având în vedere că definiția acestui termen impune ca plățile să fie primite de un emitent, care lipsește în cadrul unei scheme tripartite de plată cu cardul.
- 22 Curtea de Justiție a statuat deja, la punctele 70 și 71 din cauza C-304/16, că nu se poate exclude posibilitatea ca un anumit tip de cost sau de beneficiu să fie identificat ca reprezentând un comision interbancar implicit, chiar dacă partenerul de comarcare nu acționează în calitate de emitent. Întrucât compensarea netă face parte din comisionul interbancar, în temeiul articolului 2 punctul 10 din Regulamentul 2015/751, instanța se întreabă dacă și pentru compensarea netă este valabil faptul că nu este necesar ca plățile să fie primite de emitent.

A doua întrebare

- 23 În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, instanța de trimitere se întreabă dacă compensarea netă, ca parte din comisionul interbancar, intră direct sub incidența plafonării comisionului interbancar, prevăzută la articolul 4 din Regulamentul 2015/751. În acest caz, nu ar trebui să fie necesar să se verifice dacă această compensare netă are un obiect sau efect echivalent cu comisionul interbancar, astfel cum se impune la articolul 5 din Regulamentul 2015/751.

Interpretarea articolului 5 din Regulamentul 2015/751

A treia întrebare

- 24 Articolul 5 din Regulamentul 2015/751 stabilește o interdicere a eludării pentru comisioanele plătite unui emitent. Instanța de trimitere se întreabă din nou dacă, în lumina punctelor 70 și 71 din cauza C-304/16, se poate considera, pentru schemele tripartite de plată cu cardul, că nu este necesar ca receptorul comisioanelor să fie un emitent pentru ca interdicerea eludării să fie valabilă.

A patra întrebare, punctele a), b) și c)

- 25 În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare, instanței de trimitere nu îi este clar, din formularea Regulamentului 2015/751, care sunt cazurile în care comisioanele plătite unui partener de comarcare într-o schemă tripartită de plată cu cardul au un „obiect sau efect” echivalent cu comisionul interbancar, astfel cum impune articolul 5 din Regulamentul 2015/751.

- 26 Din lucrările pregătitoare ale Regulamentului 2015/751 și din Concluziile prezentate de avocatul general la 6 iulie 2017 în cauza C-304/16 (ECLI:EU:C:2017:524, în special punctele 95-96, punctul 132 și nota de subsol 44), instanța de trimitere deduce că efectul sau obiectul unui comision într-o astfel de schemă tripartită de plată cu cardul ar putea fi echivalent cu comisionul interbancar dacă acest comision are drept rezultat extinderea activităților schemei de plată cu cardul.

A cincea întrebare

- 27 Instanța de trimitere se întreabă de asemenea dacă, ținând cont de formularea „obiect sau efect echivalent [cu comisionul] interbancar” [sublinierea noastră] din articolul 5 din Regulamentul 2015/751, este suficient, pentru aplicarea articolului 4 din acest regulament, ca un comision să aibă un obiect echivalent cu comisionul interbancar. În opinia sa, în lumina obiectivului Regulamentului 2015/751, acela de a atenua pentru consumatori consecințele costurilor legate de tranzacțiile bazate pe carduri de plată, se poate considera că în special efectul unui comision este important înainte de faptul că, pentru aplicarea articolului 4 din Regulamentul 2015/751, acest comision face parte din comisionul interbancar.

- 28 Interpretarea noțiunii „compensare netă”

A șasea întrebare

- 29 Instanța de trimitere are de asemenea îndoieli, în cadrul unei scheme tripartite de plată cu cardul, cu privire la modul de calcul al cuantumului total net, o noțiune din definiția noțiunii „compensare netă” de la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul 2015/751.
- 30 Ea argumentează că considerentul (31) al Regulamentului 2015/751 leagă compensarea netă de interzicerea eludării prevăzută la articolul 5 din acest regulament. Considerentul (31) prevede în special că, pentru a verifica dacă este vorba despre eludare, pentru calcularea compensării nete, cuantumului total al „plăților sau stimulentele” pe care le-a primit un emitent trebuie să fie diminuat cu „comisioanele” pe care emitentul le-a plătit schemei de plată cu cardul. Există, prin urmare, două fluxuri de comisioane, pe de o parte „plățile sau stimulentele” pe care schema de plată cu cardul le plătește emitentului și, pe de altă parte, „comisioanele” pe care emitentul sau partenerul de comarcare le plătește schemei de plată cu cardul.
- 31 Instanța de trimitere se întreabă, în cadrul schemei tripartite de plată cu cardul în cauză, fără un emitent identificabil, dacă comisionul de servicii perceput comercianților pe care KLM îl plătește către Amex pentru acceptarea tranzacțiilor cu card de credit este inclus în acest al doilea flux, prin urmare poate fi dedus din comisioanele pe care Amex le plătește către KLM pentru calcularea comisionului interbancar.

A șaptea întrebare, punctele a) și b)

- 32 În sfârșit, instanța de trimitere argumentează că formularea definiției noțiunii „compensare netă” și considerentul (31) nu limitează comisioanele care trebuie luate în considerare numai la comisioane monetare. În consecință, instanța de trimitere consideră că „Miles” pe care Amex le cumpără de la KLM ar putea fi deduse din totalul comisioanelor pe care aceasta le plătește către KLM și care sunt relevante pentru calcularea compensării nete. Instanța de trimitere se întreabă, de asemenea, cum trebuie stabilită valoarea acestor comisioane nemonetare pentru a se evita eludarea comisionului interbancar maxim, stabilit la articolul 4 din Regulamentul 2015/751.

DOCUMENT DE LUCRU